

Oplegmemo beantwoording technische vragen

Aan: De gemeenteraad van Sittard-Geleen
Van: Wethouder Geilen
Datum: 14-05-2025
Betreft: Technische vragen Reconstructie Tempelplein

Technische vragen VVD-fractie

1. Ruimtelijke kwaliteit en cultuurhistorie

- Welke zichtlijnen zijn exact behouden of versterkt in het schetsontwerp?
Vanuit verschillende standpunten zijn en blijven de zichtlijnen een kwaliteit van de pleinomgeving. De drie kerkentorens zijn elk vanaf verschillende en ook vanaf één standpunt te bewonderen. Ook ontstaan er nieuwe zichtlijnen binnen het plangebied. In het schetsontwerp wordt de Molenbeek weer zichtbaar gemaakt en wordt de zichtlijn van de Engelenkampstraat richting Gruizenkerkje en Den Tempel extra versterkt. Door het toevoegen van de gracht ontstaan nieuwe kwalitatieve zichtlijnen, bijvoorbeeld vanaf de stadswal richting Den Tempel en ook vanaf de voetgangersbruggen en kades van de gracht langs de waterlijnen en kades.
- Op welke wijze wordt de lage beeldkwaliteit van omringende gevels aangepakt of gecompenseerd in het ontwerp?
Door het plein zijn eigen hoogwaardige kwaliteit te geven met genoeg beleving wordt de aandacht zo veel mogelijk naar de onderdelen van het plein zelf geleid. Door het plein te voorzien van een groenstructuur van bomen wordt het plein intiem gemaakt met minder zicht naar aanliggende gevels. Hierbij is wel aandacht voor de zichtbaarheid van de commerciële plint van aanliggende gevels. Het aanpakken van de gevels behoort overigens niet tot het project.

2. Klimaatadaptatie en groenvoorziening

- Wordt de waterbuffer met permanent water beschouwd als open waterlichaam, en hoe wordt het beheer hiervan geregeld?
Het water in de gracht is niet permanent stilstaand water. Door de gracht stroomt water afkomstig van de Molenbeek. De gracht wordt beheerd als watergang, net zoals de overige grachten rondom het centrum van Sittard.
- Wat zijn de resultaten van het onderzoek naar verplantbaarheid van bestaande bomen?
Voor het project Wilhelminastraat/Engelenkampstraat zijn de platanen langs het plein op verplantbaarheid gescand. Er lijken een of twee grote platanen kansrijk voor verplanting. Hier zal echter nog nader (ondergronds) onderzoek op moeten plaatsvinden of en hoe verplantbaarheid uit te voeren is. Daar hoort ook nog een financiële afweging kosten/baten op te volgen voor verplanten of aankoop van een grote nieuwe boom waarbij ook bijvoorbeeld een aspect als biodiversiteitswaarde van een boom mee gewogen kan worden. Voor de overige bomen lijkt op basis van veldbezoek door groenspecialisten één Linde kansrijk voor verplanting. Ook deze zal ook nader onderzocht worden op haalbaarheid verplanting.

- Hoe wordt het nagestreefde boomkroonvolume geborgd ten opzichte van de huidige situatie?
Er is momenteel geen gemeentelijk beleid vigerend voor het borgen van boomkroonvolumes bij reconstructies. Wel is groencompensatie in ecologische waarde een streep punt. Op basis van het schetsontwerp ontwikkelt zich een eindsituatie met een groter boomkroonvolume dan nu aanwezig. Door nieuwe bomen van een meer dan gemiddelde aanplantmaat te kiezen en mogelijk bomen te verplanten wordt gelijk een robuuste groenstructuur geplaatst. Door goede boomplantvoorzieningen zullen bomen ook snel in omvang toenemen. Door te kiezen voor een combinatie van een meer biodivers bomenbestand, met ook meer biodiverse onderbeplanting, het toepassen van zichtbaar natuurlijk water en tevens waar mogelijk toepassen van groene verhardingen wordt de ecologische waarde van het plein verhoogd ten opzichte van de huidige situatie.

3. Parkeren en verkeersstromen

- Zijn alle 51 parkeerplaatsen uitgevoerd met waterpasserende bestrating? Zo nee, hoeveel wel?
Op de parkeerplaats worden 43 parkeerplaatsen voorzien van waterpasserende/groene verharding. De minder valide parkeerplaatsen worden vanwege optimale toegankelijkheid
- Is er inzicht in de verhouding fiets-/autoparkeerplaatsen buiten piekbelastingmomenten zoals evenementen?
In het parkeeronderzoek Tempelplein Sittard (toegevoegde bijlage) zijn tellingen voor zowel autoparkeerplaatsen als de fietsenstalling gedaan. Een specifieke verhouding is hier niet in bepaald.
- Hoe worden de 8 mindervalideparkeerplekken toegankelijk ingericht volgens geldende richtlijnen?
Ter plaatse van de mindervalideparkeerplaatsen komt geen waterpasserende of groene verharding. De plaatsen worden dicht gestraat met gebakken straatstenen. De afmetingen en inrichting zijn conform Handboek Toegankelijkheid en de CROW-richtlijnen. De werkgroep integrale toegankelijkheid(WIT) Sittard-Geleen wordt betrokken bij het ontwerpproces. Ze kijken mee en geven ook advies.

4. Verkeer – laden, lossen en veiligheid

- Wordt er gehandhaafd op laden/lossen binnen venstertijden? Zo ja, op welke wijze?
De venstertijden in de binnenstad worden naast bebording ook gestuurd door het plaatsen/wegnemen van (uitneembare) paaltjes aan het begin/eind van de venstertijd. De binnenstad is van bebording voorzien met gedragsregels en in dit geval ook venstertijden. Handhaving van illegale praktijken vindt plaats door Buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) of politie.
- Wordt er fysieke afscheiding voorzien tussen fietsroutes en voetgangerszones nabij de parkeerplaats?
Fietzers zitten op fietspad of rijbaan, steeds gescheiden van voetgangers door een opsluitband met hoogteverschil(zicht). De fietsenstalling heeft een aparte toegang. Fietzers hoeven niet meer over de parkeerplaats te fietsen zoals nu het geval is.

5. Duurzaamheid en circulariteit

- Worden er hergebruikte materialen toegepast in het ontwerp en zo ja, welk percentage van de totale materiaalinzet betreft dit?
De gebakken straatklinkers die bij de herinrichting van Den Tempel zijn gebruikt worden hergebruikt. De basaltstenen en het straatmeubilair van het (voormalig) Jo Erensplantsoen worden hergebruikt in het nieuwe plein. De fietsenstalling wordt grotendeels hergebruikt (beugels, hekwerk, wachtershuisje). De betonklinkers die recent zijn aangelegd bij het repareren van het Tempelplein worden opgeslagen om bij een ander project te kunnen gebruiken. De nostalgische verlichtingsarmaturen zullen hergebruikt worden. Indien mogelijk worden bomen verplant en gekeken wordt of overige beplanting nog een nieuwe bestemming kan krijgen (wellicht door op te zetten Struikroversactie te adopteren door inwoners). Gezien de verder geheel nieuwe inrichting met ook deels een andere functie (groen/water) is het niet mogelijk andere materialen her te gebruiken. Er zal ook aangesloten moeten worden bij de materialisering voortkomende uit het Masterplan openbare ruimte binnenstad Sittard. Door de verschillende materialen en onderdelen is het lastig een percentage te noemen.
- Is er reeds een technische verkenning uitgevoerd naar het toepassen van een waterrad met turbine voor duurzame energieopwekking?
Een verkennend gesprek met een deskundige (BAT Sittard) heeft plaatsgevonden. Met huidige marktsituatie van terugleverkosten is voor een turbine of waterrad in deze situatie (debiet en verval) geen positieve businesscase te bouwen. Een belevingselement blijft wel mogelijk omdat er wel nog steeds een waterval zit in het (nu ondergrondse) beekstelsel.

6. Beleving en inclusie

- Wordt het Veteranenplantsoen (Witte Anjer) ingericht in overleg met relevante organisaties?
Ja.
- Is er bij het ontwerp expliciet rekening gehouden met belevingselementen voor kinderen, jongeren en ouderen?
We hebben gezocht naar belevingselementen die voor iedereen interessant kunnen zijn. Met name het bijzondere watersysteem is in zijn geheel een groot belevingselement met verschillende onderdelen. Ter plaatse van het pleintje dat ontstaat voor Den Tempel is een belevingselement bedacht waarbij de waterval in de Molenbeek wordt gebruikt. De Molenbeek als aquaduct door de nieuwe gracht is een uniek belevingselement. Ook wordt de Molenbeek beleefbaar door een lange trap langs een deel van de beek en worden banken geplaatst op of nabij beleefplekken. Door een goed verlichtingsplan wordt ook gezocht naar een belevingsvolle avondsituatie.

7. Economische en maatschappelijke afwegingen

- Hoe verhoudt de investering in het vernieuwde plein zich tot de verwachte economische meerwaarde voor de binnenstad (bijv. toename bezoekersaantallen, verblijfsduur)?
De investering in het nieuwe plein komt voort uit benodigde vervangingen en het aanpakken van klimaatadaptatie. In die zin is elke euro economische meerwaarde voor de binnenstad door de spinoff van een mooie nieuwe stadsentree winst.

- Wordt de balans tussen ondernemersbelangen en leefkwaliteit voldoende geborgd in het uiteindelijke ontwerp?
In het ontwerp is juist de balans gezocht in alle belangen.

8. Parkeerbeleid en financiële impact

- In het huidige ontwerp zijn 51 parkeerplaatsen opgenomen (was: 75). Is onderzocht hoeveel extra parkeerdruk dit veroorzaakt op omliggende straten en parkeergarages?
Uit het parkeeronderzoek is gebleken dat er ruim voldoende parkeerplaatsen in de omgeving te vinden zijn. Specifiek passen zelfs op alle telmomenten alle auto's van Tempelplein op de nog vrije plekken in de parkeergarage Hub Dassenplein.
- Hoe is de inschatting tot stand gekomen dat de lagere parkeeropbrengsten circa €90.000 per jaar bedragen? Is dit gebaseerd op werkelijke bezettingsgraad en verblijfsduur? Dit is gebaseerd op het verminderen van de gemiddelde totale jaaropbrengst van de betaalde parkeerplaatsen op Tempelplein met het deel van het aantal minder parkeerplaatsen(nu betaald 68 straks betaald 43). En daar dan weer bij opgeteld wat die parkeerplaatsen tegen lager tarief opbrengen elders.
- Wordt overwogen om met dynamisch parkeerbeleid (bijv. tariefdifferentiatie, tijdsgebonden parkeren) de terugval in inkomsten te beperken?
We werken aan een nieuw parkeerbeleid voor Sittard-Geleen omdat het bestaande beleid niet meer past bij de ambities voor onze leefomgeving. Momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van de hoofdlijnen van het parkeerbeleid. Besluitvorming hierover is voorzien in het najaar van 2025. Daarna gaan we aan de slag met de verdere uitwerking waar ook uitvoeringsmaatregelen een plek krijgen. Wat er dan specifiek wordt opgenomen en of bijvoorbeeld tariefdifferentiatie of tijdgebonden parkeren hier een plek in krijgt, weten we op dit moment nog niet.
- Hoe weegt het college de structurele daling in parkeeropbrengsten af tegen de incidentele investering van €3,8 miljoen in het vernieuwde plein?
De incidentele investering is een vervangings- en verbeteringsinvestering voortkomende uit IBOR en BSW-middelen. Kapitaallasten hiervoor zijn reeds voorzien in de meer jaren begroting. Deze staat los van een daling in parkeerinkomsten waarvan nog maar de vraag is hoe die feitelijk zal uitpakken. In het wenselijke gunstig scenario voor de binnenstad Sittard nemen bezoekersaantallen toe en zullen inkomsten op parkeren wellicht juist positief uitvallen.
- Is er inzicht in de verwachte economische meeropbrengst (bijv. winkelomzet, horecabezoek) als gevolg van de herinrichting, ter compensatie van lagere parkeerinkomsten?
Nee

Steller	:	
Telefoon	:	
E-mail	:	@sittard-geleen.nl
Team	:	Inrichting en planning openbare ruimte